

[Christmas Møller.]

Udtryk for gennem deres Afstemning. Det konservative Parti f. Eks. er ikke de Tusinder af organiserede Vælgere, vi har; nej, det er de 275 000 Stemmer, der er faldet dels paa det konservative Partis Kandidater, som slutter sig til Partiets Organisation, dels de Stemmer, der er faldet paa det ærede Medlem Hr. Holstein og det ærede Medlem Hr. Orla-Jensen. Dette er Partiet, alle disse Stemmer, derom er der ingen juridisk Tvivl; og derfor er det ærede Medlem Hr. Axel Dams Betragtning ikke rigtig.

Jeg vil dernæst gerne gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Indenrigsminister; og jeg maa have Lov til at sige, at man havde jo et levende Indtryk af, at han ikke havde det bedre end godt, og at han benyttede en Form til at forsvare sit Valglovsforslag — „Produkt“ hedder det vist, naar man taler om noget, man ikke synes om — paa den Maade, at han sagde, at der var overhovedet ingen, der havde forsøgt nogen Kritik mod Forslaget. Ja, vi kunde jo udmærket godt have gentaget hele Diskussionen fra i Fjor; og naar jeg tænker paa den Bredde, som den højtærede Indenrigsminister som Regel er en Ynder af, kunde han maaske have set med Sympati derpaa. Men for Kritikerne af Forslaget maa det jo utvivlsomt være tilstrækkeligt at henvise til, hvad man sagde i Fjor, og det lod jo ogsaa til, jo længere Indenrigsministeren kom frem i sin Tale, at han meget vel paa de Punkter, hvor det interesserede ham, kunde huske, hvad der var blevet sagt i Fjor.

Saa sagde den højtærede Indenrigsminister, at den nuværende Valglov var blevet til i en Panikstemning; det var et Panterspring. Nu tror jeg jo, at snart tilstrækkelig mange ærede Medlemmer og Ministre er blevet sammenlignet med dette ædle Dyr — om de alle minder lige meget derom, det er vel tvivlsomt —, men hvis jeg endelig skulde tale om, at der i dansk Politik var en Panter, som utvivlsomt er ædel, og som nogen Sinde har foretaget et Panterspring, saa er det den højtærede Finansminister, der som Stats- og Finansminister hoppede oven paa Landmandsbanken. Da blev der foretaget et Panterspring, der kostede noget.

Men, sagde den højtærede Indenrigsminister, denne Valglov er blevet til i en Panikstemning; og det er jo en ganske almindelig Betragtning, at denne Anskuelse er rigtig. Jeg husker endnu tydeligt, hvordan den højtærede Indenrigsminister, som

den Gang var Landstingsmand, i April-dagene i 1920 forsøgte at klistre det konservative Folkeparti og Socialdemokratiet sammen. Den højtærede Indenrigsminister fremmalede den socialdemokratiske røde Baggrund, som gamle Landstingsmand Piper stod paa. Naar man nu tænker paa, hvor lebendig den højtærede Indenrigsminister er, og hvor meget han her indbyder til Samarbejde med Socialdemokraterne — os kan han ikke indbyde til Samarbejde; for vi har afvist ham —, saa kan det jo ikke andet end vække en lille Smule Morskab at tænke paa hine Bemærkninger.

Men er det nu rigtigt, at Valgloven af 1920 blev til i en Panikstemning? Nej, det er fuldkommen urigtigt. Ikke saa snart var Valget den 22. April overstaet, saa blev der fra tre Partiers Side, det radikale Venstre, Socialdemokratiet og det konservative Folkeparti, sagt: Vi skal have Forbedringer i Valgloven; og da der blev sluttet en Aftale i November 1918, tror jeg det var — jeg tror endda, jeg husker Datoen, den 22. November 1918 —, da Ministeriet Zahle fra at have Kontrolministre, som var gaaet ud i 1918, medens man kun havde beholdt det ærede Medlem Hr. Stauning som Kontrolminister, i Efteraaret 1918 gik over til at blive ikke et radikalt Ministerium Zahle, men et radikalt-socialdemokratisk Ministerium Zahle—Stauning, hvor det ærede Medlem Hr. Stauning fik specielle Opgaver, blev det endvidere fastslaaet som en politisk Aftale de to Partier imellem, at Valgloven skulde først ændres, inden man vilde have Valg; senere hæftede man Grundloven paa, dette var efter mit Skøn urigtigt og illoyalt fra de to Partiers Side, men Valgloven, sagde man, vilde man først have ændret.

Saa begik Hr. Rode den, efter min Opfattelse, store politiske Fejl, at han ikke fremsatte Valglovsforslaget i Rigsdagssamlingen 1918—19. Vi fra konservativ Side, som havde en saa overordentlig Interesse i dette Spørgsmaal, behandlede imidlertid denne Sag. Den Lov, vi nu har, hviler jo, som alle vil vide, paa det Grundlag, vi udarbejdede i Samlingen 1918—19. I November 1919 fremsatte den daværende Indenrigsminister Hr. Rode sit Valglovsforslag, og fra konservativ Side fik man straks at vide, paa hvilket Grundlag vi var at træffe med Hensyn til en ændret Valglov. Paa vort Landsmøde i Aarhus i 1919 var selve det Grundlag, som blev fremlagt af det daværende ærede Medlem Hr. Asger Karstensen paa de Konservatives Vegne, vedtaget; enhver vidste, hvad